

PILKE

FEMINISTINEN & ANTIRASISTINEN SATEENKAARILEHTI

Nro. 1

**4. AKTIVISTIKUVA:
NITIN SOOD**

**10. HOMOBAAARIKIERRROS
SUOMEN HALKI**

**16. SATEENKAARIMEDIAN
VUOSIKYMMENET
OSA I**

NITIN SOOD

Helsinkiläinen feministi ja antirasisti Nitin Sood kertoo, kuinka Teho-osaston jakso sai hänet ryhtymään aktivistiksi, miten George Floydin murha lähes kymmenkertaisesti Fem-R:n jäsenluvun ja millaista kiperää tasapainottelua julkishallinnon ja aktivistin työt edellyttävät.

Teksti: Noora Metsikkö

Kuvat: Oona Markkanen

Aktivisti-identiteetin Nitin Sood omak-
sui muutama vuosi sitten kootes-
saan rodullistettuja suomalaisia
Twitter-tuttaviaan yhteen perustamaan
feminististä ja antirasistista Fem-R-kan-
salaisjärjestöä. Järjestö syntyi turhautu-
misesta julkiseen keskusteluun, josta ro-
dullistettujen ääni tuntui puuttuvan täysin.

Fem-R:n tavoite on puhua antirasismista
rodullistettujen näkökulmasta ja heidän eh-
doillaan, rikkoen stereotyyppioita ja nostaen
esiin tasa-arvokysymyksiä etenkin sellaisis-
sa keskusteluissa, joissa ne
tavallisesti jäävät huomiotta.

Keväällä Yhdysvalloissa ta-
pahtunut George Floydin
murha ja siitä seuranneet
mielenosoitukset saivat
suomalaiset kiinnittämään
huomiota myös paikallisiin
rasistisiin ongelmakohtiin.
Fem-R:n jäsenluku kasvoi
hetkessä noin 60 jäsenestä
jopa 500:aan. ”Kauheaa, että
tarvitaan traumaattinen ko-
kemus, jotta saadaan ihmi-
siä liikkeelle”, Sood toteaa,
mutta on silti tyytyväinen an-
tirasistisen liikkeen saamaan näkyvyyteen.

Soodin maailmanparantaja-idealismi juon-
taa juurensa erääseen Teho-osasto-tv-sar-
jan jaksoon, jonka näkeminen 13-vuotiaa-
na oli hänelle käännteentekevä kokemus.
Darfurin alueelle Sudaniin sijoittuvassa
jaksossa lapsikäyhyyden ja sodan grafiikka
saivat Soodin pohtimaan omaa etuo-
ikeutettua asemaansa ja vakuuttivat hänet
siitä, että hän haluaa työskennellä ihmiso-
ikeuksien parissa. Iän myötä hän huomasi,

että Daifurin lisäksi myös Suomessa riittää
työmaata ihmisoikeuksien toteutumisessa.

Sood kertoo lähteneensä nuorena ”maa-
ilmalle” ja kohdanneensa ruskean suo-
malaisen identiteettinsä uudesta nä-
kökulmasta. Vaikka Suomea pidetään
maailmalla tasa-arvon edelläkävijänä,
Suomen brändi-imago on vielä hyvin val-
koinen. ”Ruskeaa brittiä, ranskalaista
tai jenkkiä ei olisi ulkomailla samalla ta-
valla kyseenalaistettu”, Sood muistelee.

**Vaikka Suomea
pidetään
maailmalla
tasa-arvon
edelläkävijänä,
Suomen brändi-
imago on vielä
hyvin valkoinen.**

Joskus Suomi tuntuu tuu-
dittautuvan maineeseensa
tasa-arvoisena yhteiskun-
tana, mikä saattaa estää
puuttumista epäkohtiin riit-
tävällä tasolla, Sood pohtii.
Tasa-arvokeskusteluissa
luodaan myös turhan usein
selkeä Helsinki vastaan muu
Suomi -asetelma, ja esimer-
kiksi eriarvoisuuden jakau-
tuminen Helsingin sisällä
saattaa jäädä huomiotta.

Sittemmin Sood on ollut pe-
rustamassa myös Miehet
ry:tä, feminististen miesten

järjestöä, mitä hän kuvailee jännittäväksi
kokemukseksi – järjestö ei tuonut feministi-
seen keskusteluun sisällöllisesti juuri mitään
uutta, mutta se sai jo ensimmäisten päivien
aikana valtavasti huomiota mediassa. Yh-
tältä tapausta voi pitää esimerkkinä siitä,
miten järjestön perustaminen antaa aktivis-
mille arvokasta näkyvyyttä. Toisaalta se to-
distaa, kuinka tärkeitä liittolaisia feministiset
miehet ovat. Miesten ääni kantaa yhteiskun-
nassa huomattavasti muita kuuluvampana,
myös vähemmistöihin liittyvissä aiheissa.

**”TEEN
EDELLEEN
AKTIVISMIA MYÖS
SOMESSA. TWITTER
ON VAIKUTTAVA
AKTIVISMIN ALUSTA,
SILLÄ SEN ALGORITMI
SUOSII MYÖS NIITÄ,
JOILLA EI OLE
SATOJATUHANSIA
SEURAAJIA.”**

Entä voiko aktivismi olla hyvää tai huonoa? ”Huonoa aktivismia ei ole, mutta aktivismilla voi saada aikaan huonoja asioita”, Sood tiivistää. Aktivismin ympärille luotujen keinotekoisien hierarkioiden kautta esimerkiksi some-aktivismi tai muu niin kutsuttu performatiivinen aktivismi saattavat tulla arvostetuiksi huonompina aktivismin muotoina. Sen sijaan tulisi kiinnittää huomiota siihen, tapahtuuko sinänsä hyvää tarkoittava aktivismi esimerkiksi jonkin toisen ryhmän oikeuksien kustannuksella.

”HUONO AKTIVISMIA EI OLE, MUTTA AKTIVISMILLA VOI SAADA AIKAAN HUONOJA ASIOITA.”

Tällä hetkellä Sood työskentelee Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnittelijana. Hänen työtään on pohtia kaupungin tilojen ja palveluiden turvallisuutta ja saavutettavuutta mahdollisimman monen ryhmän näkökulmasta, sekä luoda suunnitelmia niiden parantamiseksi, esimerkiksi henkilökunnan kouluttamisen kautta.

Sood paljastaa, ettei aktivismin yhdistäminen työhön kaupungin julkishallinnossa ole aina helppoa. Aktivistin identiteettiin liitetään usein negatiivisia konnotaatioita kärkkäästä ja vihasesta huutelusta somessa, sekä kyvyttömyydestä käydä rakentavaa dialogia. Sood kertoo saaneensa lähipiiriltään varoitteluita tietynlaisen ”maineen” saamisesta, jos hän ilmaisee liian painavaa kritiikkiä sosiaalisessa mediassa. Aloitettuaan työt Helsingin kaupungilla hän kertoo joutuvansa suhtautumaan omaan someaktivismiinsa varovaisemmin.

Eeva Timonen ja Vikke Mikkola ovat tavanneet Vanhassa Huikassa

HOMOBAARIKIERROS SUOMEN HALKI

Pilkkeen toimitus otti auton alleen ja vieraili jokaisessa Suomen homobaarissa Helsingin ulkopuolella. 1958:n ajetun kilometrin jälkeen tiedämme, miksi Suomessa on homobaareja, tai oikeastaan, miksi Suomessa on enää niin vähän homobaareja.

Soitamme läpi kaikki queer-ystävämme ympäri Suomen ja selvitämme, onko heidän kotikylissään yhtään vähemmistöpaikkaa. Etsimme myös sosiaalisesta mediasta ja erilaisilta keskustelupalstoilta vihjeitä maakuntien homojen enemmän tai vähemmän tunnetuista kokoontumispaikoista.

Lopputuloksena on lyhyt lista baareja ja yökerhoja, joista muutamat julistavat virallista homobaaristatusta ja toiset eivät.

**Teksti: Noora Metsikkö
Kuvat: Oona Markkanen**

1.

rovaniemi

kuulopuheet homobaareista osoittautuivat perättömiksi

Aloitamme tutkimusmatkan Rovaniemeltä ja ajamme kohti etelää. Olemme saaneet useita vihjeitä kahdesta rovaniemeläisestä baarista erityisesti homomiesten kohtaamispaikkoina. Pub Pisto, jossa kuulemamme mukaan ovelta heti ensimmäinen pöytä vasemmalla olisi homojen vakiopöytä, ei anna mitään kommenttia asiasta. “Pomolta tuli päätös, että ei lähde tällaiseen mukaan”, yksi baarimikoista

sanoo tupakkapaikalla ja katoaa sisälle baariin.

Toisessa baarissa, Pub Hulibumbassa, on huhujen mukaan koodikielenä farkkutakki. “Bumban” baarimikko **Christa Huuskonen** yllättyy kovasti, kun mainitsen, että baari on kuulopuheiden mukaan homojen suosiossa. “Meidän asiakaskunnassa on aika paljon kapeakatseisia ihmisiä”, Huuskonen kuvaillee. Käyn jututtamassa myös baarin ainoaa asiakasta **Saana Kangasta**, jolla on kuin onkin farkkutakki yllään. Hän on ollut Bumban vakioasiakas monta vuotta ja on yhtä yllätynyt huhuista kuin Huuskonenkin.

Rovaniemellä ei siis ole yhtään edes melkein virallista homobaaria enää sen jälkeen kun Koskikapakki sulki ovensa viime vuonna. Myös kuulopuheet Pistosta ja Bumbasta osoittautuvat perättömiksi.

Hulibumbasta meidät neuvotaan Musta Kissa -baariin, jolla lienee Rovaniemen baareista suvaitsevaisin maine. Mustan Kissan omistajan **Jonna Pietarisen** mukaan baarissa vallitsee tervetullut ja avoin ilmapiiri. “Järjestämme täällä erilaisia kulttuuritapahtumia, kuten sanataideiltoja, jotka kiinnostavat myös sateenkaariväkeä”, Pietarinen kertoo.

Pietarinen arvelee, ettei Pohjoisessa ehkä olisi kysyntää homobaarille. “Ei ole varaa lähteä suuntimaan”, hän pohtii.

Pub Pisto, huhut perättömiä

2.

oulu

yöhuikka, pohjoisen suomen ainoa virallinen homoklubi

Oulussa toimiva Yöhuikka on koko pohjoisen Suomen ainoa virallinen homoklubi. Yöhuikan ravintolapäällikkö **Mirva Kukkonen** kertoo klubin toimineen eri nimillä ja eri osoitteissa Oulussa jo ainakin vuosikymmenen ajan. Kukkonen mukaan klubi houkuttelee kaikenikäisiä juhlijoita koko Pohjois-Suomen alueelta.

Yöhuikka on myös pohjoisen Ruotsin lähin homoklubi ja siksi monen ruotsalaisen suosiossa. Miksi pohjoisessa ei ole muita homoklubeja tai -baareja, siihen Kukkonen ei keksi syytä.

Yöhuikan juuri auettua perjantai-iltana pöytään istuutuvat kolme vakioasiakasta: portsareiden lemmikki **Eeva Timonen**, “Oulun homoimmaksi heterojätkäksi” itseään kuvaileva **Vikke Mikkola** sekä erityisesti Huikan dj:tä fanittava **Jasper Puurunen**.

“Tulemme tänne yleensä joka viikonloppu”, ystävykset myöntävät. “Tulemme Huikkaan ehdottomasti siksi, että se on homoklubi, mutta myös koska se on viih-

Yöhuikka

tyisä paikka”, Timonen kertoo.

Kolmikko kuvailee Yöhuikkaa turvallisiksi ja hyväksyväksi yhteisöksi. He ovat juhlineet Yöhuikassa niin dragissa, lateksissa kuin nunna-asussa, pallomeribileissä, ilman rahaa, humalassa ja aivan selvinpäin — ja aina tunteneet olonsa tervetulleiksi. He epäilevät, ettei Oulun yössä ole toista paikkaa, jossa he voisivat yhtä vapaasti ilmaista itseään ja pitää hauskaa.

3.

tampere

mixei

Oulusta etelään seuraava virallinen homoklubi sijaitsee Tampereen Itsenäisyydenkadulla.

Mixein toimitusjohtaja **Pauli Huhtala** sekä toinen omistaja **Väinö Kähkönen** pyörittävät klubia rakkaudesta lajiin, toisin sanoen ilman palkkaa.

Satumme paikalle samaan aikaan, kun kaksikko on haastattelemassa tulevaa baarimikkoa. Baarimikko saa työn, sillä hänellä on ulospäinsuuntautunut ja pulpuava luonne, Kähkönen paljastaa, sillä Mixein tiskin takana luonne merkitsee enemmän kuin työkokemus.

Klubi on syntynyt vuonna 1990 Tampereen Setan määrätietoisen rahankeruun

ansiosta. Mixei, Tampereen ensimmäinen sateenkariravintola, perustettiin Setan Leimarit -tansseilla kerätyillä varoilla.

Vuosina 2007 ja 2008 Tampereella toimi samaan aikaan jopa kolme vähemmistöpaikkaa, joista jäljelle on jäänyt ainoastaan Mixei. "Grindr ja muiden deittisovellusten yleistymisen on yksi syy siihen, että homo-baarit menettävät suosiotaan", Kähkönen arvelee. Myös yleisesti suvaitsevaisempi ilmapiiri on vaikuttanut siihen, että homot voivat turvallisemmin viettää iltaa myös niin kutsutuissa heteropaikoissa.

Huhtala arvelee Mixein olevan tärkeä kohtaamispaikka etenkin nuorille, kaapin ovea raottaville homoille. Kähkönen korostaa,

että erityisesti transihmiset ja muunsukupuoliset tarvitsevat vielä vähemmistöpaikkoja, joissa viettää iltaa turvallisesti.

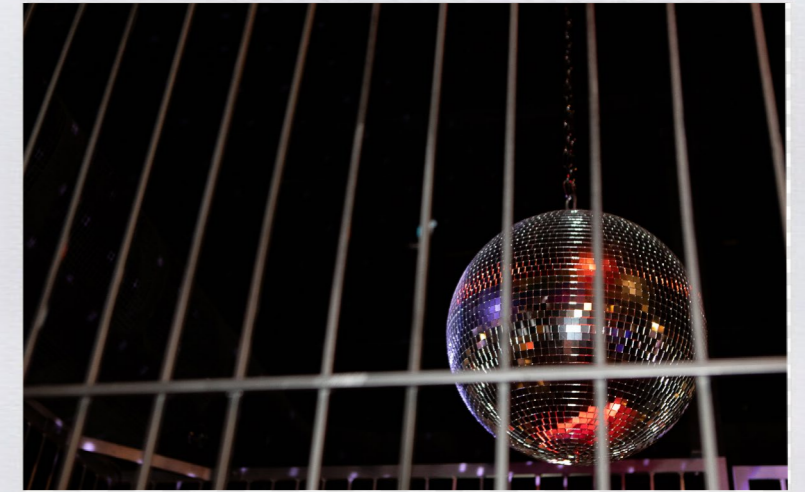
Keskiviikkoiltana Mixein vakioasiakkaat Pinja Makkonen, Teemu Jusila ja Usva oli saapuneet pelaamaan mu-sabingoa. Usva haluaa esiintyä jutussa vain etunimellään.

Ystävykset kuvailevat klubia turvallisiksi ja

Väinö Kähkönen ja Pauli Huhtala

kodinomaiseksi paikaksi, jossa he voivat olla täysin oma itsensä. "Se tapa, miten ottaa kontaktia asiakkaisiin on sellainen kaverillinen. Täällä jengi huolehtii toisistaan" Makkonen kuvailee Mixein henkilökuntaa. Heille yökerho on levähdyspaikka tuomitsevilta katseilta ja ei-toivotulta lähentelyltä. "Ei ole setämies-tä, joka tuijottaa" Usva kertoo.

4.

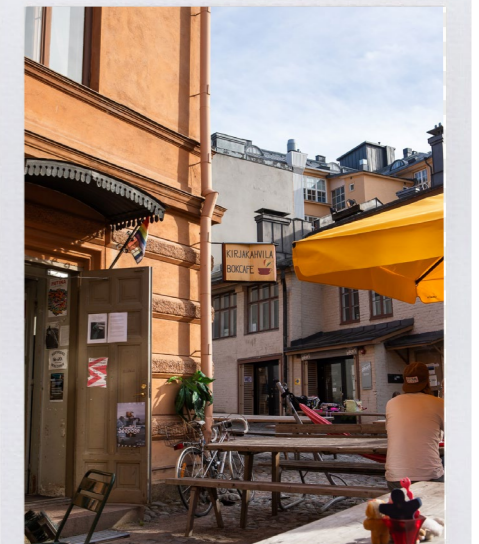
turku

kirjakahvila, suxes

“Jo 2010-luvun alussa puhuttiin, että jos Helsinki on Suomen homopääkaupunki, niin Turku on Suomen queer-pääkaupunki” muistelevat Kirjakahvilan osuuskuntasihteeri **Auri Sipilä** sekä pitkäaikainen aktiivi **Jara Pohjonen**.

Kirjakahvilan perjantai-illan transbileet ovat juuri aluillaan, mutta kaksikolla on aikaa kertoa paikan historiasta ja politiikasta. He arvelevat, että juhlaväki saapuu paikalle vasta hämärän laskeuduttua.

Kirjakahvilaa ei ole alunperin perustettu queer-kahvilaksi. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvista on kuitenkin tullut vakiintunutta kävijäkuntaa, sillä kahvilassa järjestetään paljon queer-aiheisia

Kirjakahvila

vetävät Virtasta Kirjakahvilaan.

Toinen Turussa toimiva vähemmistöpaikka on "tasa-arvon turvasatama" -sloganiilla pyörivä perinteisempi homobaari Suxes. Suxesin perustivat 16 vuotta sitten **Ilari Makkonen** ja **Arto Juntunen**, ja se on toiminut samassa osoitteessa perustamisesta lähtien.

Pariskunta halusi perustaa Turkuun "vapaasataman kaikille meikäporukoille" eli paikan, johon koko sateenkaaren kirjo mahtuisi juhlimaan yhdessä. "Meille on kaikki tervetulleita riippumatta sukupuolesta, suuntautumisesta, uskonnosta tai muusta, kunhan jättää ne jyrkät mielipiteet ulkopuolelle", Juntunen kertoo baarin politiikasta.

Suxes-baari on saanut viime vuosien aikana paljon negatiivista huomiota

Kuura Virtanen

tapahtumia. "Kirjakahvilalaiset ovat itsekin pitkälti queer- ja transväkeä" Pohjola kommentoi tapahtumien "meiltä meille"-periaatetta.

Kirjakahvila on perustettu vuonna 1981 ja se pyörii pääosin vapaaehtoisvoimin. Sillä on Turussa vankka asema punkin, antifasismien, intersektionaalisen feminismien, vegaaniuden sekä sukupuolen moninaisuuden juhlinnan työssijana.

"Kenenkään ei tarvitse lunastaa paikkaansa kahvikupin hinnalla", Sipilä kommentoi kahvilan antikapitalistista periaatetta.

Myöhemmin illalla **Kuura Virtanen** on saapunut "Kirjoksen" sisäpihalle nauttimaan transbileiden tunnelmasta. "En yleensä vietä aikaa kahvilassa, mutta täällä viihdyn. Ilmapiiri on hyväksyvä ja lämmin", Virtanen kuvailee. Erityisesti erilaiset homo- ja transaiheiset tapahtumat

transfobisista ja misogynisista kommentistaan. "Tietty radikaalitahot kampanjoivat jatkuvasti meitä vastaan." Juntunen kommentoi. Hän kertoo vihapuheiden juontavan juurensa vuoden 2017 Pride-viikkoon, jonka tapahtumia he olivat avoimesti kritisoineet.

Heidän mielestään Turku Priden ei tulisi liikaa korostaa trans-teemoja ohjelmassaan.

He eivät ole vuoden 2017 jälkeen osallistuneet Pride-viikkoon, vaan järjestäneet oman Suxes-Priden.

Myös Juntunen huomaa deittisovellus Grindrin vieneen baaristaan asiakkaita. Ennen deittisovellusten yleistymistä homobaarit olivat tärkeitä paikkoja seksiseuran löytämiselle, mutta nyt seuranhaku on siirtynyt nettiin.

Juntunen myös harmittelee pilke silmäkulmassa, kuinka monet hänen vakioasiakkaistaan ovat löytäneet toisistaan elämäkumppanin ja viettävät nyt vähemmän aikaa baarissa. "Sanon aina, että ihanaa että löysitte toisenne, mutta älkää jääkö sinne kotiin", Juntunen nauraa.

Arto Juntunen

Kehä 3:n ulkopuolisessa Suomessa on siis varsin vähän homobaareja ja muita vähemmistöpaikkoja, mutta niillä on sitäkin tärkeämpi asema paikkakuntien yöelämässä ja kulttuurissa. Vaikka monessa kaupungissa suhtautuminen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin on muuttunut hyväksyvämmäksi, homobaarit ovat silti tärkeä turvapaikka monelle.

SATEENKAARI- MEDIAN VUOSIKYMMENET OSA 1

Teksti: Ella Leppänen

Vilmeisen 50 vuoden aikana on nähty huomattava muutos asenteissa, jotka huokuvat valtavirtamediasta seksuaalivähemmistöihin liittyvistä aiheista keskusteltaessa. Viisikymmentäluvulla homoseksuaalisuuteen kohdistuvat asenteet olivat jyrkän tuomitsevia, ja homoseksuaalisia tekoja tuomittiin rikollisena toimintana. Nykypäivänä homoseksuaalisuus on vakiintunut osaksi kaupunkien katukuvaa, kulttuuria sekä arkipäivää, eikä hienovaraistakaan homofobista viestiä sallita mediassa. Tämä kirjoitussarja tutkiskelee muutoksia, joita homoseksuaalisuuden julkikuva ja sen myötä yhteisö itse, on käynyt läpi Suomen historiassa. Ensimmäisessä osassa tarkastellaan aikaa aina 60-luvulle asti.

Julkisia asenteita homoseksuaalisuutta kohtaan Suomen historiassa ovat väitöskirjoissaan tutkineet ainakin Sandra Hagman ja Antu Sorainen. Hagmanin väitöskirja on myöhemmin julkaistu teoksena 'Seitsemän kuumaa veljestä, kertomuksia suomalaisen homoseksuaalisuuden historiasta.' Hagman kirjoittaa teoksessaan, että ennen vuotta 1894, jolloin homoseksuaalisuus kriminalisoitiin Suomessa, asenteet homoja kohtaan olivat jopa suopeat. Miesten välisiä suhteita katsottiin läpi sormien, ja jyrkemmin tuomittiin heteroparien esiaviollinen seksi.

1800-luvun loppupuolelta lähtien asenteet kuitenkin voimistuivat ja muuttuivat negatiivisemmiksi. Tuolloin keskityttiin enimmäkseen miesten välisiin suhteisiin, ja naisseuraa etsivät naiset jäivät vähemmälle huomiolle. Naisten väliset suhteet tapahtuivat suljetujen ovien takana, aikana jolloin miesten johtama yhteiskunta jätti "toisen sukupuolen" laajalti huomiotta. Naiset pystyivät asu-

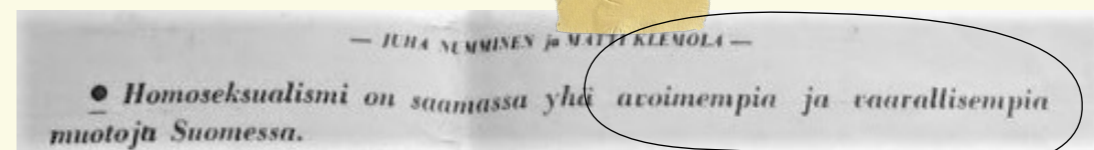
maan yhdessä ja osoittamaan läheisyyttä toisiaan kohtaan kiinnittämättä suurta huomiota tai nostattamatta epäilyksiä.

Etenkin maailmansodat muuttivat yleistä asennoitumista homouteen, Hagman toteaa. Sota-aikana huolestuttiin miesten välisistä suhteista joita esiintyi rintamalla, ja ajateltiin, että Suomen tulevat sukupolvet olivat vaarassa, kun lisääntymiskykyiset miehet eivät rintamalta palattuaan olisikaan enää kiinnostuneita naisseurasta. Ylen dokumentissa 'Homo-Suomen historiaa' kirjailija Mirikka Rekola pohtii, että 20-luku oli koko Euroopan laajuisesti vapautunut, kunnes sota-aika alkoi. Etenkin toisen maailmansodan jälkeen asenteet homoja kohtaan olivat jyrkempiä kuin koskaan.

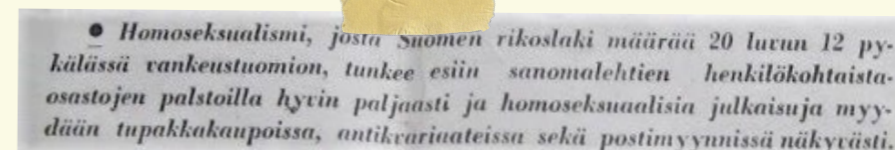
50-luvulla poliisi suorastaan vainosi homoja ja muun muassa tarkisti miesten julkisia käymälöitä saadakseen tekijöitä kiinni itse teossa. Vuosikymmenen alus-

50-luku oli homojen kannalta kaikkein ahdasmielisin vuosikymmen, aika jolloin homous rinnastettiin pedofiliaan ja tuomittiin julkisesti.

sa oikeudessa tuomittiin enemmän ihmisiä homoseksuaalisuudesta kuin milloinkaan muulloin, ja erään laajan Itä-Suomalaisen tapauksen yhteydessä tuomittiin myös useita naisia. Motiivina näille tuomioille sekä poliisin partioinnille oli nouseva asenne tiukkojen moraalisaäntöjen noudattamisesta, ja homoseksuaalisuuden katsottiin olevan hyvin epämoraalista. 50-luku oli homojen kannalta kaikkein ahdasmielisin vuosikymmen, aika jolloin homous rinnastettiin pedofiliaan ja tuomittiin julkisesti.

Leikkeitä Iltasanomien kohuartikkelista.

Läpi ajanjakson, jolloin homoseksuaaliset teot luokiteltiin rikolliseksi ja jonkin aikaa sen jälkeenkin, ulkomaat olivat useille suomalaisille homoille pakopaikka. Euroopan isoimmassa kaupungeissa oli tilaa olla vapaammin oma itsensä, ja ihmisoikeusliikkeiden myötä homojen oikeuksien ajaminen aloitettiin useissa maissa ennen Suomea. Ruotsissa homoseksuaaliset teot dekriminalisoitiin jo vuonna 1944, ja

50-luvun aikana alkoi julkinen kampanjointi homojen oikeuksien puolesta RFSL-järjestön toimesta. Vaikka kymmenen vuotta kampanjoinnin aloittamisen jälkeen ilmapiiri oli vielä negatiivinen, kirjailija ja aktivisti Vilhelm Moberg muun muassa kuuluisasti ehdotti kaikkien homomiesten eristämistä Gotlannin saarelle. 60-luvulla seksuaalipolitiikka muuttui kuitenkin vapaammaksi ja jo vuonna 1968 RFSL alkoi levittää tietoa homoseksuaalisuudesta kouluissa.

'Homo-Suomen historiaa' -dokumentissa kerrotaan, että Suomessa vielä 60-luvulla "homoseksualismista" kirjoitettiin lehdistössä vakavana tautina, jota tuli varoa ja pelätä, ja joka levisi Ruotsista Suomeen erityisesti miesten julkisten käymälöiden kautta. Suomessa homoseksuaalisuus ja pedofilia miellettiin yhä lähes toistensa synonyymeiksi, ja yleinen käsitys oli, että homoseksuaalisuus leviäisi homomiesten viettellessä nuoria miehiä. Tieto siitä että Ruotsissa

60-luvun puolivälissä Ilta-Sanomissa julkaistu kohuartikkeli "Homoseksuaalipesä Helsingissä."

HOMOSEKSSUAALILAKI MUUTETTAVANA

Herra Toimittaja

Yhteiskunta asettaa enemmistön käyttäytymisestä poikkeavat henkilöt kovan painostuksen ja vaikeitten koettelemusten kohteeksi. Joissain tapauksissa tilanne saa suorastaan groteskeja muotoja. Niinpä aikuiset henkilöt joilla on homoseksuaalista kanssakäymistä, voidaan Suomessa tuomita kahden vuoden vankeuteen huolimatta siitä että kanssakäymisen tapahtuu asianomaisten suostumuksesta. Muissa pohjoismaissa aikuisten henkilöiden välisen, molempien suostumukseen perustuvan homoseksuaalisuuden kriminalisointi kuuluu menneisyyteen.

Ilta-Sanomissa julkaistun valitettavan ja vihamielisen sensaatiokirjoituksen johdosta me allekirjoittaneet esitämme vastalauseen tällaista poikkeavasti käyttäytyvien kanssaihminen sosiaalista vainoamista ja ryhmäsyrintää vastaan. Kehotamme vastuullisia tahoja kiirehtimään vanhentuneen lainsäädännön muuttamista.

Helsingissä, syyskuun 12 p:nä 1966"

Ilta-Sanomien hankkimien tietojen mukaan homoseksuaalit kohdistavat pyrkimyksensä tällä hetkellä armeijaan - mm. sen upseeriaineksen, alipäällystön ja muusikkojen keskuuteen - vanhastaan tunnettujen taiteilijapiirien lisäksi.

IS seurasi hyvin läheltä erään homoseksuaalisten tukikohtanaan pitämän huoneiston elämää. Tällöin kävi ilmi, että miesseuran hankkiminen kaduilla, ravintoloissa ja jopa hengellisisä kokouksissa on nyky Helsingissä verratun yksinkertaista ja mikä rakentaa - "iskentä" kohdistetaan hyvin usein ensikertalaisiin, erityisesti varusmiespalvelustaan suorittaviin nuorukaisiin.

Hufvudstadsbladetissa 1966 julkaistu kansalaiskirje, jossa homoseksuaalisuuden dekriminointia vaati 88 kulttuurialan henkilöä.

60-luvun puolivälissä Ilta-Sanomissa julkaistiin kohuartikkeli otsikolla

“Homoseksuaalisuus on vielä Helsingissä.”

Toimittajat

neet su

tiin, jota

tana” ja

helsingin

kaupungin kaduilla pahaa-aavistamattomia

nuoria miehiä vietelläkseen heidät.

homoseksuaalisuus oli dekriminisoitu, ja yhteisön jäsenet saivat järjestää omia tapahtumiaan ja tanssejaan, oli suomalaisille uskomaton.

60-luvun puolivälissä Ilta-Sanomissa julkaistiin kohuartikkeli otsikolla “Homoseksuaalisuus on vielä Helsingissä.” Jutussa kuvailtiin, kuinka lehden toimittajat olivat salaa soluttautuneet suomalaisen homomiehen kotiin, jota jutussa kuvailtiin “tukikohtana” ja kerrottiin kuinka kyseinen helsinkiläinen mies saalisti kaupungin kaduilla pahaa-aavistamattomia nuoria miehiä vietelläkseen heidät.

Ilta-Sanomien uutisointi aiheesta aiheutti laajaa paheksuntaa sekä Suomessa että Ruotsissa. Suomessa ruotsinkielinen Hufvudstadsbladet reagoi Ilta-Sanomien artikkeliin voimakkaimmin ja julkaisi kansalaiskirjeen, jonka olivat allekirjoittaneet 88 suomalaista kulttuurialan henkilöä. Kirjeessä vaa-

dittiin homoseksuaalisuuden dekriminisoitua, ja ensimmäistä kertaa Suomessa yhteisöön kuuluvat ihmiset tunsivat toivoa yleisten asenteiden muuttumisesta. Vuosikymmenen lopulla monet uudet ihmisoikeusjärjestöt aloittivat toimintansa, muun muassa Toisen säteen ryhmä, jonka vuotta myöhemmin korvasi Psyke ry, Suomen ensimmäinen seksuaalivähemmistöjen asiaa ajava järjestö.

Ensimmäinen merkittävä edistysaskel Suomessa tapahtui, kun vuonna 1971 homoseksuaaliset teot dekriminisoitiin myös Suomessa, josta saattoi viimein alkaa julkinen taistelu oikeuksista, näkyvyydestä, ja negatiivisen häpeän leiman karistamisesta, joka jatkuu tähän päivään asti. Pilkkeen ensi numerossa tarkastellaan 70-luvun käännteitä, kun homoseksuaaliset teot eivät olleet enää kriminalisoituja, mutta homoseksuaalisuus oli yhä luokiteltavissa mielisaisairaudeksi.

ittautu-

hen ko-

ukikoh-

yseinen

kaupun-

KIRJAKAVILA
BOKCAFE

